

Xavier-Laurent Petit: **Medvedarjev sin**, Dob, Miš, 2023. Število strani 272.

Medvedarjev sin je roman o družini, ki se pogumno spopada z najtežjimi življenjskimi preizkušnjami. Zgodba o nadarjenem fantu z obrobja družbe, ki mu šah in šola odpreta vrata v popolnoma nov svet, je polna iztočnic za pogovore o družbeni neenakosti, kriminalu in trgovini z ljudmi, predvsem pa je knjiga tudi odlična popotnica za razmislek o pomenu šolanja in znanja, ki sta nemalokrat edino upanje za opolnomočeno življenje. Je pa seveda to tudi pričevanje o ljubezni do šaha, o strasti do neke dejavnosti, ki s svojo nevidno močjo spodbuja človeka, da vztraja in vztraja, dokler se – kot v Ciprianovem primeru – oblaki ne razblinijo.

Roman je leta 2017 prejel prestižno francosko nagrado Prix Sorcières v kategoriji mladinskih knjig.

Ciprian je vajen, da njegova družina nikoli ne ostane dolgo na istem kraju. Očetu pomaga pri »borbah« z medvedom, po zadnjem nastopu pa se hudo zaplete. Njegovo družino preganjajo policija in lokalni prebivalci, zato je po spletu okoliščin primorana sprejeti ponudbo dveh neznancev in se zateči v Pariz. Vendar se obljube o boljšem življenju izkažejo za lažne in družina je za preživetje prisiljena delovati v kriminalnem podzemlju, ki ga vodi lokalna mafija. Nekega dne Ciprian v parku opazi igralce šaha. Igra ga povsem prevzame, sploh zato, ker jo je sposoben odigrati v glavi, čeprav o šahu ne ve ničesar. To pa je začetek popolnoma drugačnega življenja ...

Mina Lystad: Luzerka, Dob, Miš, 2022. Število strani 188.

Marie pravi, da je navadna. Težko se poistoveti z vrstniki, sebe vidi v zelo bledih obrisih in reče si: "Luzerka." Jaz pa mislim, da je Marie v resnici zelo posebna, toda do tega spoznanja jo loči še lepa bera gneva.

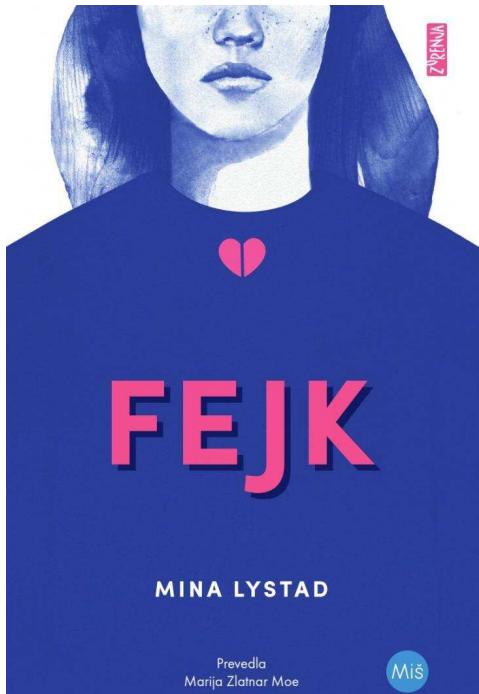
Marie odrašča nekje na Norveškem. Morda je stara 13, mogoče 14. Marie je zelo nesamozavestna najstnica. Želi si točno takih las, kot jih ima njena najbolj afnasta sošolka Heddy, točno takih oblačil, točno takega nasmeha in točno take priljubljenosti.

Toda Marie ve, da tudi če več ur vadi pred ogledalom, to ni ničemur podobno. Še več: ta poza, ta *stajling*, to oponašanje, to sploh ni ona! Kaj je torej storiti najstnici, ki v svojih globinah duše čuti, da posnemanje ni prava pot, a že spoznava, da slavni 'Bodi to, kar si' ni tako preprost, dokler si na -najst?

Marie odrašča ob pametnem telefonu in socialnih omrežjih. V prevodu to pomeni: "Vsi okoli mene so bolj všečkani, deljeni in označeni kot jaz, ena uboga reva, ki ji še filter ne pomaga."

"Včasih je vera premikala gore, danes pa heštegi premikajo celine."

Odrašča ob materi, blogerki, influencerki. Prikazana je kot karikatura vplivnice, ki cele dneve preizkuša šminke in se udeležuje sponzoriranih obiskov hotelov, da jih potem v storyju vzhičeno pokomentira z 'Vauuuuu'. V *Luzerki* ne zmore mimo praznih angleških citatov ala 'No beauty shines brighter than that of a good heart'. Z njimi neuspešno tolaži užaloščeno pubertetnico.

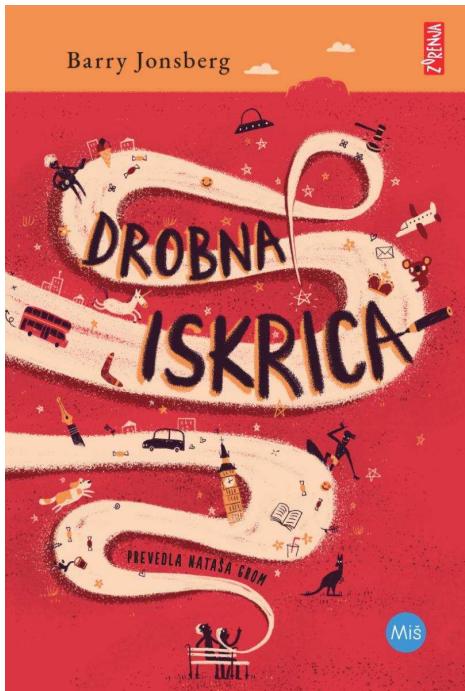

Mina Lystad: Fejk, Dob, Miš, 2021. Število strani 208.

Marie smo spoznali v knjigi Lutzerka. Zdaj ne snema več spletnih videov, ampak piše za šolski časopis. Pisanje ji gre dobro od rok, zato ji urednica Magga nalaga čedalje več prispevkov. Vendar je šolski časopis med bralci vse manj priljubljen. Zato Magga svojo ekipo poduči, da je treba kdaj pa kdaj resnico tudi prirediti. Za klike! In čeprav se Marie zaveda, da to ni prav, prav tako sama začini intervju z najbolj kul fantom na šoli Tarjeijem. »Fake news« tako tudi v šolskem okolju postanejo glavna novica. Toda, kje so meje? Bo kljub porajajočim se dvomom požrila svoja načela in se dokopala do uredniškega mesta? Posledice lažnih novic pa niso nedolžne, kar ugotovi tudi Marie ...

Delo naslavljva pomembno temo današnjega časa – lažne novice oz. dezinformacije, kakor se jim pravilneje reče. Motiv urednice Magge je reševanje časopisa. Čim bolj bo naslov vpadijiv, več bralcev bo privabil. Vendar, kakor v spremni besedi opozarja dr. Sonja Merljak Zdovc, »uredniška politika, ki dopušča objavljanje lažnih novic, uničuje odnose in življenja, kot izkusi Marie. Obenem krepi vsesplošno nezaupanje in ne nazadnje pripelje do tega, da se ljudje v družbi ne želijo izpostaviti. Na ključne položaje namesto njih pridejo tisti, ki jim je vseeno, kaj se bo o njih govorilo.«

Roman Fejk je bil nominiran za norveško literarno nagrado ARK Children's Book Prize 2019.

Barry Jonsberg: Drobna iskrica, Dob, Miš, 2023. Število strani 264.

Iz spremne besede:

Ločitev je za otroka skoraj vedno boleča, čeprav veliko manj kot zakonski konflikt, v katerem je otrok spregledan in v svoji ljubezni razpet med obema staršema. Kakšne posledice bo ločitev pustila na otroku, je odvisno od odnosa med njima po ločitvi. Če sta lahko enotna v skrbi za njegovo dobrobit, če sodelujeta in pred otrokom drug o drugem spoštljivo govorita, ne glede na razlog ločitve, lahko naprej polno živi svoje življenje. Njegova družina je odtlej sicer videti drugače, a kljub temu je lahko še naprej obdan z ljubeznijo in pristnimi odnosi ter odrašča brez večjih čustvenih posledic. Glavni razlog za otrokovo stisko po ločitvi je konflikt med staršema. Če ga v tem konfliktu uporabljata kot orožje drug proti drugemu, če ga eden od staršev odtuje drugemu, če kateri od njiju z njim manipulira, da bi kaznoval drugega ali mu nagajal in podobno, so posledice za otroka lahko težke in dolgoročne.

dr. Barbara Kreš, zakonska in družinska terapeutka

Po ločitvi staršev Cate vsak drugi konec tedna preživi z očetom in vsakič se zgodi nekaj posebnega in presenetljivega. Nekaj, kar sproži ustvarjalno iskrico, ki jo Cate usmeri v svoje pisanje. In vse je čisto v redu, dokler mamin novi partner Sam ne dobi ponudbe za sanjsko službo v Londonu. Za mamo je samoumevno, da gresta v Anglijo tudi onidve. Pa se lahko odloči namesto hčerke? Cate je pred težko dilemo: oba starša ima neizmerno rada, vendar mora izbrati. Bo znala prisluhniti sebi?

Topel, ganljiv in humoren roman, poln nepričakovanih obratov.

Krasznahorkai László: Megy a világ, Budapest, Magvető Kft., 2018. Število strani 296.

Megy a világ előre. És akkor mi marad hátra a végidők kezdetekor? Például Krasznahorkai László titokzatos-személyes elbeszélései, melyek között akad monológ, rövidtörténet, töprengés, vallomás, visszaemlékezés és előrepillantás; igazi mesterdarab mind.

Lenyűgözően tágas Krasznahorkai-mondatokban ismerkedhetünk meg az elbeszéléskötet rejtelyes hősével, aki először beszél, aztán elbeszél, végül pedig elköszön. Ebben a hármas léttagoltságban találkozhatunk a többiekkel, akikről ő beszél. A földet először elhagyó Gagarin, a röpülni képtelen okinavai guvatr, a berlini metró peronján dolgát végező hajléktalan, a tébolyult Nietzsche Torinóban, a beváltott éden ígéretét megfesteni igyekvő Palma Vecchio, a Shanghaiban dolgozó tolmács, aki azt tervezzi, hogy egyszer elmegy az Angel-vízeséshez, a Victoria-vízeséshez, vagy legalább a schaffhauseni vízeséshez, a hárshegyi gyerekgyilkos, az egy kézen álló indiai aggastyán.

Ami a különböző figurákat és históriákat összeköti: az író szenvédélyes, csillapíthatatlan érdeklődése és figyelme az emberi táj iránt. Hogy egyszer egy tájban a legmélyebb szépségen és enyészetben valamit megpillanthatunk: valamit, azt, ami ránk vonatkozik. A bőlcseleti téteket, egzisztenciális kérdéseket fanyar-felszabadító, önmagával is kíméletlen iróniával ellensúlyozva, Krasznahorkai a távolit hozza közel, az univerzálisban az egyszerit csillantja fel, és ahogy olvassuk az írásokat, kirajzolódik saját létezésünk egyetemes mélysége is: hisz ott áll az ember egy végtelen, számára felfoghatatlan bonyolultságban, és teljességgel értetlenül áll ott, tanácsalanul és elveszettben, kezében az emlék végtelen egyszerűsége - meg persze mind efölött a melankólia pusztító gyöngédsége, mert azért érzi, miközben ott ez az emlék, hogy a valósága ennek az emléknek a szívtelen, józan, jéghideg messzeségen van.

Delia Owens: Ahol a folyami rákok énekelnek, Budapest, Libri Könyvkiadó Kft., 2023. Število strani 459.

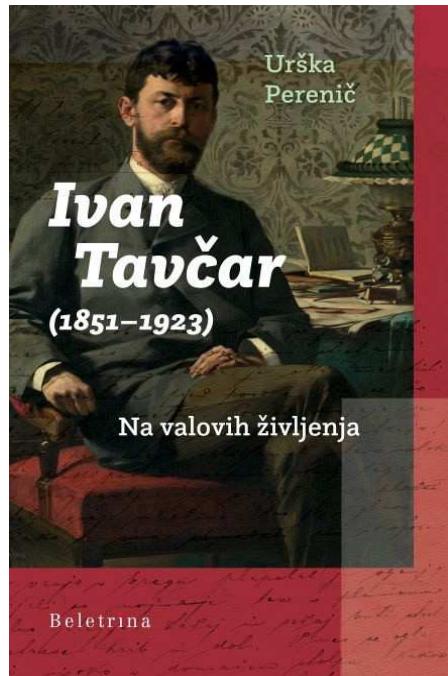
"Titkot legjobban a kagylóhéjak tudnak tartani."

Delia Owens regénye Észak-Karolina ritkán lakott, mocsaras partvidékén játszódik az 1950-es és '60-as években. A történet főhőse a lápvidéken sorsára hagyott kislány, Kya Clark, aki az évek során elszigeteltségében önellátásra rendezkedik be, s alig érintkezik a környékbeliekkel.

Az első szerelem azonban Kya életét is felforgatja: a közeli kisvárosban élő Tate megtanítja olvasni, és ő az, akivel a lány osztozni tud a természet és a költészet szeretetében is. Ám nem Tate az egyetlen, aki érdeklődik a különleges, magának való lány iránt...

Egy rejtelmes gyilkosságot követően a helyi közösség felbolydul, és a gyanú hamarosan a mocsárban magányosan élő "Lápi Lányra" terelődik.

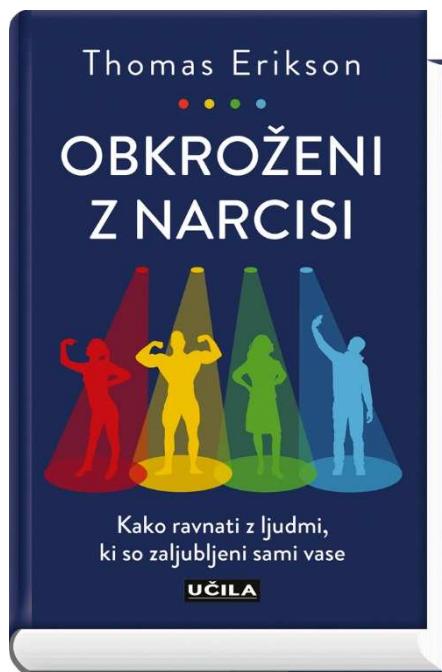
A biológus Owens első regénye egyszerre fordulatos krimi, érzékeny fejlődésregény, valamint a vadon és az emberi lélek lenyűgöző természetrájza.

Urška Perenič: Ivan Tavčar: na valovih življenja (1851-1923), Ljubljana, Beletrina, 2023. Število strani 252.

V letu 2023 smo obeležili stoto obletnico smrti Ivana Tavčarja, politika in odvetnika, (pod)župana, deželnega in državnozborskega poslanca in gospodarstvenika – ter najvažneje – velikega slovenskega pisatelja. V novi knjigi Urške Perenič spoznamo Tavčarja skozi njegovo življenje in dolga desetletja literarnoustvarjalne poti, začenši s prvimi objavami v šolskih rokopisnih glasilih, prek objav v Slovenskem glasniku v Celovcu do vse resnejših nastopov v Zori in Ljubljanskem zvonu, s katerimi je Tavčar ne samo formalno nasledil Josipa Jurčiča, ampak dejansko postal njegov prvi in edini pravi pisateljski naslednik.

Od tod pa je šla ustvarjalna pot »visoškega gospoda« le še navzgor, dokler ni dosegel zrelosti klasičnega realizma ter v Cvetju v jeseni in Visoški kroniki v izčiščenem in zrelem izrazu zapel poslednjo pesem duhovni obliki ljubezni, ki je (najbrž) tudi najvišja oblika ljubezni. Ivan Tavčar premišlja in piše, vržen na valove življenja, ki ga nosijo in zibajo, visoko dvigajo in globoko spuščajo, ki glasno hrumijo in tihotno šumijo, da bi se naposled izlili v literarne besede.

Thomas Erikson: Obkroženi z narcisi: kako ravnati z ljudmi, ki so zaljubljeni sami vase, Tržič, Učila International, 2023. Število strani 334.

Kako učinkovito prepoznati toksične ljudi ter kako se jih obvarovati in se jim izogniti

Ali ste zaradi narcisov v življenju nesrečni? Vas izčrpavajo njihove nenehne zahteve po pozornosti, popolno prepričanje, da imajo prav (tudi kadar je očitno, da nimajo), njihova odločenost, da naredijo vse, kar želijo (ne glede na posledice), in njihova osupljiva potreba po nadzorovanju vseh in vsega okoli njih?

Thomas Erikson vam v tej knjigi, ki vas spodbuja k razmišljanju in rešuje duševno zdravje, pomaga razumeti, zakaj so narcisoidni ljudje takšni, kot so, nato pa tudi, kako ravnati z njimi, ne da bi vas to popolnoma izčrpalo. Z uporabo preprostega štiribarvnega vedenjskega modela, ki je zaslovel s knjigo Obkroženi z idioti, Erikson ponuja vsa orodja, ki jih potrebujete za obvladovanje ne le narcisov v svoji okolini, temveč tudi vsakdanjega narcističnega vedenja – nečesa, kar je v dobi družbenih medijev vse bolj razširjeno.

Praktična in koristna knjiga Obkroženi z narcisi vam bo pomagala, da se osvobodite okov strupenih načrtov drugih ljudi, da boste lahko živelj srečnejše, bolj izpolnjujoče in uspešnejše življenje.